

کتابخانه کلکته چی- تبریز

تاریخچه ساخت این بنا دوره پهلوی است...

1- موقعیت فعلی اثر:

تبریز- خیابان مطهری (راسته کوچه سابق) - کوچه مسجدجامع- ضلع شرقی حیاط مسجدجامع- کتابخانه دیانت

2- تاریخچه و وجه تسمیه اثر:

تاریخچه ساخت این بنا دوره پهلوی است و این کتابخانه به کلکته هم معروف بوده و علت نام گذاری آن به این اسم آن است که این بنا توسط محمدباقر خوئی کلکته چی ساخته شده است. چون آقای خوئی چای کلکته را از هند وارد ایران می کرد پسوند کلکته چی به آخر اسمش اضافه شده است. کتیبه ای بر روی سر در ورودی بنا قرار داشته که فعلا اثری از آن باقی نیست.

3- نوع و توضیحات مالکیت اثر:

مالکیت بنا اوقافی و در اختیار اوقاف و امور خیریه استان آذربایجان شرقی قرار دارد.

4- اقدامات انجام شده در مورد حریم اثر:

این کتابخانه در مجموعه مسجد جامع و در بافت بازار قدیمی قرار دارد و جزء حریم محور تاریخی و فرهنگی می باشد .

5- ویژگی اثر:

پلان بنا به شکل مستطیل است. دارای دو طبقه و دوره ساخت آن پهلوی اول می باشد و دسترسی به طبقه اول با پلان 2 طرف امکانپذیر است. درب اصلی کتابخانه در قسمت جنوبی بنا که روبه درب اصلی مسجد جامع تبریز قرار دارد دو لنگه می باشد و با سنگ شیشه ای قاب بندی شده است. دو ردیف کتیبه ای کاشی کاری با آیه های قرآنی در نمای غربی و جنوبی مشاهده می شود که کاشیهای قسمت بالا ریخته شده است.

6- مشخصات بنا (تزیینات، نوع مصالح، ابعاد و اندازه) :

تزیینات بنا در نمای بیرونی به صورت آجرنما بوده و برای قاب بندی در گوشه ها و لبه پشت بام و آزاره بنا از سنگ استفاده شده است. در قسمت نمای اصلی ساختمان که رو به حیاط مسجد می باشد (نمای غربی بنا) دو ردیف کتیبه کاشی کاری شده با آیه های قرآنی قرار دارد که کتیبه بالایی کاشی های آن ریخته شده است. درپها و پنجره های بنا چوبی می باشد، تزیینات داخل بنا به صورت گچ بری ساده با آیه های قرآنی می باشند. مصالح سقف در همکف از تیرآهن و آجر (به صورت طاق ضربی) می باشد. ولی مصالح سقف در طبقه اول با چوب به صورت خرپای چوبی اجرا شده و پشت بام به صورت شیروانی است و طاق پنجره های بنا به صورت جناغی می باشد. مصالح دیوار و سقف بنا آجری است و با ماسه و سیمان آجر چینی شده است. مساحت بنا 470 متر مربع می باشد.

7- توضیحات ضروری و اختصاری اثر:

به علت قرار گرفتن بنا در مجموعه مسجد جامع تبریز به راحتی از قسمت درب شرقی مسجد با بازارهای تاریخی تبریز در ارتباط است.

سایت میراث فرهنگی